

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

A1.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τόσο κοντά στα τείχη μας έχουμε τον εχθρό! Φυλαχτείτε λοιπόν από τον κίνδυνο και προστατεύστε την πατρίδα. Μη στηρίζετε στις δυνάμεις της Ρώμης. Να αποβάλετε¹ την υπερβολική σας αυτοπεποίθηση. Μην πιστέψετε πως θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δε φροντίσετε γι' αυτήν. Θυμηθείτε πως κάποτε η πατρίδα μας βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο!²»

.....

Στη διάρκεια του Λατινικού πολέμου ο ύπατος Τίτος Μάνλιος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του ρωμαϊκού στρατού. Κάποτε που έφευγε από το στρατόπεδο διέταξε να μην εμπλακεί κανείς σε μάχη.

¹ Να αφήσετε κατά μέρος

² διέτρεξε τον έσχατο κίνδυνο.

.....

Τότε ρώτησε την κόρη του αν σε μερικά χρόνια θα προτιμούσε να είναι ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε «προτιμώ, πατέρα μου, να είμαι ασπρομάλλα», ο πατέρας της την αντέκρουσε με³ το εξής ψεύτικο επιχείρημα «Δεν αμφιβάλω πως δε θέλεις να μείνεις φαλακρή. Γιατί λοιπόν δε φοβάσαι μήπως αυτές εδώ σε κάνουν φαλακρή;»

- Η μετάφραση των αποσπασμάτων προέρχεται από το βιβλίο του καθηγητή.

B1.

proxime

opes

magis nimia

nullius

ipsi

extero

discrimina

nobilia genera

exercitibus

omni

illud

patrum

istarum

sibi

B2.

habento

cautum – cautu

tutantem – tutaturum – tutatum

nolles

deposuerit

³ της πρόβαλε

nasci

abibunt

edic

abstineant

mavultis

obicereris (obicerere)

fiant

Γ1α.

opibus: αφαιρετική οργανική του μέσου στο τελικό απαρέμφατο *confidere*⁴

vobis: δοτική προσωπική κτητική στο *est*⁵

neminem: υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο *consulturum esse*, ετεροπροσωπία

patriae: δοτική προσωπική χαριστική στο ειδικό απαρέμφατο *consulturum esse*⁶

fuisse: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα *mementote*

bello: τοπική αφαιρετική, απρόθετη αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα *praefuit*⁷

genere: κυρίως αφαιρετική, απρόθετη αφαιρετική της καταγωγής (άμεση) στη μετοχή *natus*⁸

aliquot: ομοιόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, επιθετικός προσδιορισμός στο *annos*

cana: κατηγορούμενο στο υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου *esse, ego*

illi: έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *obicit*

te: αντικείμενο στο ρήμα *faciant*

Γ1β.

«Itaque nolite cavere periculum!»

⁴ σχολικό εγχειρίδιο σελ. 71

⁵ σχολικό εγχειρίδιο σελ. 65

⁶ σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 65

⁷ σχολικό εγχειρίδιο, σελ.71

⁸ σχολικό εγχειρίδιο, σελ.70

«Itaque ne caveritis periculum!»⁹

Γ2α.

«**quin calva esse nolis**»: δευτερεύουσα ονοματική ουσιαστική πρόταση του «quin».

- Εισάγεται με το σύνδεσμο «quin», γιατί προηγείται το ρήμα non dubito (συνοδεύεται από άρνηση), το οποίο σημαίνει «δεν αμφιβάλλω (ότι)».
- Λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα non dubito.
- Εκφέρεται με **υποτακτική**, γιατί το περιεχόμενό της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας πρότασης, συγκεκριμένα με **υποτακτική ενεστώτα** (nolis), γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (non dubito, ενεστώτας). Η πρόθεση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.¹⁰

Γ2β.

- «T. Manlius consul, **qui nobili genere natus erat**, exercitui Romanorum praefuit.
- **Is aliquando castris abiens** edixit ...

Γ2γ.

Utrum post aliquot annos cana esse mavis **an** calva? (Ολικής άγνοιας διμελής εισαγωγή με **utrum ... an**)

Post aliquot annos cana esse mavis **an** calva? (Ολικής άγνοιας διμελής εισαγωγή με **an**)

Mavisne post aliquot annos cana esse **an** calva? (Ολικής άγνοιας διμελής εισαγωγή με **ne ... an**¹¹)

⁹ Σχολικό εγχειρίδιο σελ. 38

¹⁰ Σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 154-155 – Ψηφιακό εκπαιδευτικό βοήθημα Υπουργείου Παιδείας

¹¹ Σχολικό εγχειρίδιο σελ. 134 – Ψηφιακό εκπαιδευτικό βοήθημα Υπουργείου Παιδείας